

Donderdag 7 maart vond het debat 'De wettelijke registermediator en het notariaat' plaats. Zo'n negentig geïnteresseerden gingen in Den Haag met elkaar in discussie over het initiatiefwetsvoorstel van Ard van der Steur (VVD). Eén van de drie stellingen was: 'Het notariaat moet

zich massaal bekwamen als mediator.' De verschillende meningen kwamen vooral door de woorden 'massaal' en 'bekwamen'. Daardoor was de groep tegenstanders uiteindelijk groter dan de groep voorstanders. Een aantal reacties.

'Het notariaat moet zich zeker bekwamen als mediator. Dit voegt veel toe aan het vak van notaris. Door mediationstechnieken word je een betere notaris. Je leert luisteren naar wat de cliënt zegt. En dat doet nu lang niet iedere notaris even goed én kan dus veel beter. Het wordt ons ook niet geleerd. Gespreksvoering is in de notariële opleiding nog een ondergeschoven kindje. Ik heb het tenminste nooit gehad. Ik heb daar wel iets van meegekregen in mijn strafrechtopleiding en dat smaakte naar meer. Vandaar dat ik nu ook werkzaam ben als mediator. Tijdens

een rollenspel over een slecht afgewikkelde nalatenschap heb ik in de rol van een benadeeld kind "aan den lijve" ondervonden wat het met je doet als een notaris meteen begint met termen als "legitieme" in plaats van dat hij duidelijk maakt dat hij ziet dat je boos bent. Je schiet dan in de weerstand. Iedere notaris zou zich moeten bekwamen als mediator om te leren dat soort gesprekken anders te voeren. Bekwamen als mediator zeker! Massaal werken als mediator niet! Het is namelijk moeilijk om een goede mediator te zijn.'

EENS

Marjan Kroek,
notaris en mediator
in Steenwijk

ONEENS

Mariëlla Kruit,
mediator in Breda

'Het woord "massaal" is wat mij stoort in deze stelling. Mediation is niet iets dat je even doet. Het is een professie met specifieke kenmerken. Niet bij iedereen past het beroep. Gesprekstechnieken zijn belangrijk, net als – of beter – met name ook, onbevooroordeeld luisteren. Zo luisteren dat je eigen mening niet meetelt. Ook als mensen een kant opgaan die jij niet de beste vindt. Daarnaast moet je geduld hebben, heel veel geduld. Eerst komt bij de mensen de boosheid, de teleurstelling en de discussie. Dat moeten cliënten vaak eerst kwijt. Als mediator moet je blijven luisteren en het onderliggende probleem ontdekken

en vervolgens de cliënten weer met elkaar in gesprek laten komen. Natuurlijk is mediation een kans voor notarissen die het leuk lijkt en die zelf ook geloven dat ze het kunnen, maar het proces van mediation is heel anders dan het vak van notaris. Je kunt niet met twee petten op zitten. Maar de vakkennis kan wel ingebracht worden. Niet iedereen moet mediator willen worden; het moet passen bij je persoon!'

Stelling:

Het notariaat moet
zich massaal
bekwamen als
mediator

ONEENS

*Jan Gmelich Meijling,
notaris en mediator in Goes*

'Het grootste bezwaar heb ik tegen het woord "massaal" in de stelling. Ook hier geldt dat kwaliteit voor kwantiteit moet gaan. Vaak heeft een notaris van nature veel vaardigheden van een mediator in zich. Toch is niet iedere notaris geschikt om mediator te worden. De grootste valkuil voor een notaris die als mediator optreedt, is een te actieve houding. Als notaris ben je gewend om daadkrachtig te adviseren en oplossingen aan te dragen. Vaak op basis van je juridische kennis, ervaring en soms zelfs vanuit een notarieel overwicht. Als mediator is het de kunst om die actieve houding te laten varen en partijen zelf het

geschil te laten oplossen. Je bent meer een procesbegeleider die partijen verder laat kijken dan het voorliggende geschil, de emotie tempert en de ratio naar boven haalt. Niet iedere notaris kan of wil zich zo opstellen. Tevens is het een misvatting dat iedere notaris al een mediator is. Ervaring met geschillen en het optreden als bemiddelaar maakt je niet een mediator. Je moet je daadwerkelijk bekwamen in de technieken door een gedegen opleiding. Een dergelijke opleiding zal zeer waarschijnlijk ook helpen om een betere notaris te worden.'

'Iedereen zou zich moeten bekwamen, maar niet iedereen zou (massaal) geschikt zijn als mediator. Voor mij blijft de stelling staan, ook voor (kandidaat-)notarissen is het van belang om zich te bekwamen als mediator. Dat wil niet direct zeggen dat iedereen zijn diensten moet aanbieden als mediator. Dat is een keuze, je moet jezelf wel afvragen of je het leuk vindt en of het wel bij je past. De keuze kun je echter slechts maken indien je je minimaal in mediation hebt verdiept. De terugkerende opmerking: "Ik kan het al want ik doe dit al jaren", blijf ik tegengomen. Deze uitspraak doet geen recht aan het gehele vak en leerstuk van mediation. Als iemand "dat al jaren doet" en daardoor denkt

mediationvaardigheden te hebben, is hij een autodidact. Dat zal zeker mogelijk zijn, maar dan ontbeert het toch aan de juiste achtergrond, training en begeleiding zoals we dat gewend zijn om met ons vak bezig te zijn. Ik geloof beslist dat door het leren, oefenen en praktiseren van mediationvaardigheden de (kandidaat-)notaris zijn vak beter kan uitoefenen. Het zijn niet alleen de gesprekstechnieken, het geeft ook inzicht in de problemen van de cliënten en de valkuilen van jezelf. Ik ben overtuigd dat mediationvaardigheden niet worden aangeboren. Dat vereist opleiding, inspanning, training, inzicht en oefening. Te beginnen met de beroepsopleiding. Mis de boot niet en meld je (toch massaal) aan!

EENS

*Palko Benedek, voorzitter VMSN
en panellid bij het debat*

ONEENS

*Eric Feijen, notaris en
mediator in Heerde en
panellid bij het debat*

'Dat lijkt me geen goed idee. In de eerste plaats zijn mediationvaardigheden slechts tot op zekere hoogte aan te leren. Voor het grootste deel is het een attitude van de persoon, een eigenschap die je moet bezitten. Er zijn heel wat notarieel juristen die uitstekend zijn in hun vak, maar geen goede mediator zijn en het ook niet in zich hebben om dat te kunnen worden. Laat hen vooral hun vak goed uitoefenen zonder dat zij mediator hoeven te worden. In de tweede plaats zou het voor velen een verkeerde motivatie zijn om nu ineens mediator te willen worden. Al dertien jaar is bekend dat mediation en notariaat uitstekend bij elkaar passen. Om nu pas te kiezen voor mediation, omdat men zich daar door de crisis toe gedwongen voelt

of omdat men bang is om de boot te missen, is een keuze vanuit het negatieve. Dat levert niet de beste mediators op. In de derde plaats ben ik ervan overtuigd dat een massale toestroom van matige nieuwe notaris-mediators geen goede uitstraling heeft naar zowel het notariaat als naar de mediator. Wel is het van belang dat het notariaat massaal kennisneemt van mediationstechnieken. Al was het maar om af en toe eens wat van die technieken te gebruiken in de dagelijkse notariële praktijk, of om op het juiste moment te kunnen doorverwijzen. Kortom, iedere notarieel jurist moet mediationvaardigheden in zijn bagage hebben, maar niet iedere notarieel jurist moet zich gedwongen voelen mediator te willen worden.'